افزایش نرخ سپرده قانونی ۵ بانک متخلف به ۱۳ درصد

یک مقام آگاه در بانک مرکزی درخصوص روند اجرای کنترل ترازنامه بانک‌ها، می‌گوید این برنامه بانک مرکزی در حال اجرا است و در همین راستا نرخ سپرده قانونی پنج بانک کشور که نسبت‌های تعیین‌شده برای رشد ترازنامه را رعایت نکرده بودند، به سقف ۱۳ درصد افزایش یافته است. وی افزود: «بانک مرکزی باجدیت کنترل ترازنامه بانک‌ها را پیگیری می‌کند و اجرای این ضوابط برای بانک‌ها کار سختی نیست، چون کافی است میزان تسهیلات اعطایی‌شان را در حدود تعیین‌شده قرار دهند، اما اگر این نسبت را رعایت نکنند، مشمول جریمه شده و سپرده قانونی آنها به ۱۳ درصد افزایش می‌یابد. پیش از این نرخ سپرده قانونی اغلب بانک‌ها در سطحی کمتر از ۱۱ درصد قرار داشت و افزایش سپرده قانونی پنج بانک تاثیر بسیار محسوسی بر کاهش رشد ضریب فزاینده خواهد داشت. در صورت ادامه این روند، می‌توان انتظار داشت تا پایان سال رشد نقدینگی به کمتر از ۳۰ درصد برسد که این رقم با توجه به میزان تورم در سال جاری، مناسب ارزیابی می‌شود.» / فارس

بررسی نقشه راه اقتصادی دولت که هفته گذشته توسط وزیر امور اقتصادی و دارایی منتشر شد

نقشه اقتصادی ۲ ساله دولت چقدر عملیاتی است؟

محمدحسین علی‌اکبری
اقتصاد

چهارشنبه هفته گذشته احسان خاندوزی وزیر امور اقتصادی و دارایی نقشه راه اقتصاد ایران را برای دو سال آینده رونمایی کرد. مهمترین نکته بسته اقتصادی دولت این بود که گفته شد رشد اقتصادی محقق نمی‌شود مگر با کنترل پایدار تورم، برگشت ثبات به بازارها و پیش‌بینی‌پذیر کردن اقتصاد. این موضوع تقریبا خواسته و رویکرد همه کارشناسان اقتصادی است و وزارت امور اقتصادی و دارایی نیز این رویکرد را به عنوان نقشه راه خود معرفی کرده است. اردیبهشت سال گذشته نیز بانک مرکزی اعلام کرد هدف‌گذاری تورم در کشور ۲۲ درصد خواهد بود اما در پایان سال شاخص‌های اقتصادی نشان داد برنامه‌ریزی‌ها با اهداف تعیین شده فاصله دارد. از این رو کارشناسان اقتصادی نگرانند که دولت سیزدهم به این برنامه می‌رسد یا خیر. از این رو جام‌جم علاوه بر بررسی جزئیات نقشه راه اقتصادی دولت با کارشناسان اقتصادی به صحبت نشست تا آنها نیز چگونگی دستیابی به این اهداف را معرفی کنند.

چند روزی است از نقشه راه اقتصادی دولت که توسط وزیر امور اقتصادی و دارایی رونمایی شده می‌گذرد و از چهارشنبه گذشته تاکنون قیمت‌ها کمی تغییر کرده‌اند. هرچند خیلی زود است که بخواهیم در این زمینه صحبت کنیم و هر برنامه اقتصادی حداقل به شش ماه زمان نیاز دارد تا ابعاد مختلف آن مشخص و چگونگی اجرا مورد نقد و بررسی قرار گیرد. حالا به بخش دیگری از ماجرا بپردازیم، بیش از ۱۰۰ روز از عمر دولت می‌گذرد و برخی کارشناسان بر این باورند هنوز همبستگی در تصمیمات اقتصادی وجود ندارد. به گفته کارشناسان این بهم ریختگی در دولت‌های قبلی هم وجود داشت و خوشبختانه در این دولت کمتر شاهد اینگونه موضوعات هستیم اما همین اختلاف نظرات اندک هم ممکن است در وضعیت اقتصادی کشور تاثیر بگذارد.

حالا به بحث نقشه راه اقتصادی دولت بازگردیم که چارچوب اصلی این گزارش است.

احسان خاندوزی وزیر امور اقتصادی و دارایی از رونمایی کلیات نقشه راه دو سال آتی برای رونق تولید همزمان با کاهش تورم در وزارت اقتصاد خبر داد و گفت: در یکی از بالاترین نقاط تورم در تاریخ ایران و یکی از پایین‌ترین نقاط درآمد سرانه که دولت سیزدهم بر سر کار آماده است، کشور نیازمند الگویی کلان با محوریت مهار تورم و تقویت تولید و رشد اقتصادی است. امروز حتی رشد اقتصادی نیز محقق نمی‌شود مگر با کنترل تورم و بازگشت ثبات به بازارها و پیش‌بینی‌پذیر کردن اقتصاد.

تجارب متعدد جهانی حاکیست که می‌توان در شرایط مشابه وضعیت کنونی هر دو هدف رشد تولید و کاهش تورم را محقق ساخت.

در این شرایط رسیدگی به این دو مشکل اصلی نیازمند سیاستگذاری دوگانه و همزمان است. یعنی همزمان که برای کاهش تورم تلاش می‌شود باید سیاستگذار موجبات رشد اقتصادی را نیز فراهم کند. ارتباط این دو مولفه تنگاتنگ و بسیار حساس است. نباید سیاستگذاری به گونه‌ای انجام شود که رشد اقتصادی به تورم دامن بزند، یا برعکس سیاست‌های کنترل و کاهش نرخ تورم به رکود اقتصادی بینجامد. از نظر وزیر اقتصاد برای مهار تورم باید در سه حوزه سیاست پولی، سیاست ارزی و سیاست‌های بودجه‌ای اقدام لازم انجام شود، اما طوری باید عمل کرد که سیاست‌های سه‌گانه یادشده موجب تضعیف رشد در بخش واقعی اقتصاد و تولید نشود.

جزئیات مسیر اقتصادی

در بسته اقتصادی دولت برای دو سال آینده آمده است برای مهار تورم در سه حوزه سیاست پولی، سیاست ارزی و سیاست‌های بودجه‌ای باید اقداماتی انجام شود که شامل مهار نوسانات ارزی، کاهش فشار بر منابع ارزی (تقویت تهاتر تجاری و پیمان‌های پولی و تشویق صادرات)، مدیریت مصارف، حذف سوداگری ارزی و اصلاح انتظارات ارزش پول ملی است. همچنین کنترل سریع روش ترازنامه بانک‌ها در حد ۲ درصد، مدیریت نرخ در بازار بین بانکی، افزایش نرخ شکست برای تبدیل شبه پول به پول و سایر ابزارهای پولی و اعتباری. کنترل رشد مخارج دولت در حدود یک سوم تورم انتظاری، شناسایی هوشمند فرار مالیاتی، افزایش درآمد واگذاری اموال دولتی و سایر ابزارهای انضباط بودجه‌ای.

از سوی دیگر گفته شده سیاست‌های سه گانه فوق نباید موجب تضعیف رشد در بخش واقعی اقتصاد و تولید شود. از سوی دیگر راهبردهای پیشنهادی در این زمینه تعریف شده است. کاهش هزینه تولید با پیش‌بینی پذیر ساختن سیاست‌های دولت در خصوص متغیرهای کلیدی، ثبت کردن ۳۰ درصد مجوزهای کسب‌وکار، اعتبار انحصاری اسناد رسمی و تقویت حقوق مالکانه، بالابردن هزینه تغییر مکرر مقررات و هزینه لغو تعهد دستگاه‌های حاکمیتی، مالیات ستانی از فعالیت‌های سوداگرانه و سودهای نامولد، الزام به تامین مالی زنجیره‌ای و سایر تدابیر تسهیل تولید. همچنین تمرکز بر پروژه‌های پیشران تولید و بیشترین پیوند و خلق مزیت با تقویت نقش صندوق توسعه ملی برای طرح‌های پیشران، تعیین تعداد محدودی ابرپروژه پیشران توسط وزارتخانه‌های اقتصادی با مشارکت شریک خارجی در هر پروژه، تامین مالی این پروژه‌ها با ضمانت صندوق توسعه ملی از طریق انتشار سهام و اوراق برای صندوق پروژه یا شرکت پروژه در خصوص پیشران‌ها، آورده شرکای خارجی و هدایت اعتبار با اجازه به زیرمجموعه بانک‌ها و شرکت‌های خصولتی برای مشارکت در پیشران‌ها و بدون مراعات حکم مواد ۱۶ و ۱۷ قانون رفع موانع تولید، جزئیات نقشه راه اقتصادی دولت را تشکیل می‌دهد.

کنترل تورم از طریق مهار نقدینگی

برخی کارشناسان بر این باورند که با توجه به رویکرد دولت در جبران کسری بودجه از راه‌های غیر تورمی و اعمال انضباط در تدوین بودجه سال آینده، چشم‌انداز روشنی برای تولید و رشد اقتصادی قابل تصور است. از آنجا که در آستانه ارائه لایحه بودجه ۱۴۰۱ قرار داریم اهمیت سیاست‌های بودجه‌ای دولت در راستای کاهش تورم و افزایش رشد اقتصادی دوچندان می‌شود.

در این مورد، وزیر اقتصاد به طور مشخص به کنترل رشد مخارج دولت در حد یک‌سوم تورم انتظاری، شناسایی هوشمند فرار مالیاتی، افزایش درآمد واگذاری اموال دولتی و سایر ابزارهای انضباط بودجه‌ای، از مهم‌ترین برنامه‌هاست. بنابراین، رویکرد دولت در تدوین بودجه سال آتی یکی از متغیرهای اصلی در تحقق اهداف نقشه راه وزیر اقتصاد خواهد بود. هم‌اکنون دولت سیزدهم وارث بودجه‌ای است که نقشی در تدوین آن نداشته است. این بودجه با کسری همراه است و تراز عملیاتی آن منفی است. به بیان ساده‌تر دخل و خرج دولت با یکدیگر همخوانی ندارد. ناترازی بودجه و جبران کسری آن از طریق چاپ پول و عدم نظارت درست بر عملکرد بانک‌ها نقدینگی را به بالای ۴ هزار هزار میلیارد تومان رسانده است. این امر یعنی تورم بیشتر و بی‌ثباتی روزافزون در فضای اقتصادی کشور.

> بسته اقتصادی دولت چهارشنبه هفته گذشته از سوی وزیر اقتصاد رونمایی شد و برخی کارشناسان نسبت به نقد و بررسی آن پرداختند و معتقدند دولت باید در اجرا جدیت بیشتری داشته باشد

کاهش تورم ادامه دارد؟

در دو ماه گذشته (شهریور و مهر) دولت سیزدهم تلاش کرده بدون خلق پول هزینه‌های جاری خود را تامین کند و جلوی رشد بیشتر نقدینگی را بگیرد. در این مورد مسعود میرکاظمی، رئیس سازمان برنامه و بودجه گفته است: کسری بودجه و استفاده از پایه پولی خط قرمز سازمان برنامه و بودجه است. این نشان می‌دهد که رویکرد دولت به بودجه رویکردی ضد تورمی است. آخرین آمار نیز حکایت از کاهشی شدن نرخ تورم دارد. یعنی نتیجه عملکرد دوماه دولت در زمینه کنترل نقدینگی و جبران کسری بودجه از راه‌های غیر تورمی خود را در کاهش نرخ تورم نشان داده است. به نظر می‌رسد ادامه این روند در نقشه راه وزیر اقتصاد مد نظر قرار گرفته است. از آنجاکه موضوع اصلاح ساختار بودجه نیز چند سالی است در دستور کار قرار دارد و زمینه‌های اجرایی شدن آن در دولت فعلی فراهم شده است می‌توان گفت جلوگیری از وقوع کسری بودجه و در نتیجه آن تداوم سیر نزولی نرخ تورم امری دور از دسترس نیست.

افزایش درآمدهای مالیاتی

یکی از راه‌های جلوگیری از منفی شدن تراز عملیاتی بودجه بالا بردن میزان درآمدهاست. افزایش درآمدها بیشتر به حوزه درآمدهای مالیاتی مربوط است. دولت امیدوار است با هوشمندسازی نظام مالیاتی بتواند از طریق جلوگیری از فرار مالیاتی درآمدهایش را بالا برده و کسری بودجه را جبران کند. بدین ترتیب ساماندهی نظام مالیاتی در قالب برنامه‌هایی نظیر اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان، مالیات بر عایدی سرمایه، مالیات بر مجموع درآمد افراد، مالیات بر خانه‌های خالی و مواردی از این دست در دستور کار قرار گرفته است. برآوردها نشان می‌دهد در ایران بیش از ۱۰۰ هزار میلیارد تومان فرار مالیاتی رخ می‌دهد. اهمیت این عدد زمانی نمایان می‌شود که بدانیم بر اساس محاسبات انجام شده تراز عملیاتی بودجه امسال منفی ۴۶۴۱ هزار میلیارد ریال است. این بدان معناست که دولت می‌تواند از طریق جلوگیری از فرار مالیاتی بخش قابل توجهی از این کسری را جبران کند. در این صورت دیگر نیازی به چاپ پول، افزایش نقدینگی و در نتیجه آن بالا رفتن نرخ تورم نخواهد بود. از این رو ساماندهی نظام مالیاتی نیز یکی از پیش نیازهای اصلی در تحقق اهداف مورد نظر وزیر اقتصاد است. این امر چه از نظر زیرساخت‌های فنی و چه از نظر قوانین و سیاست‌ها آماده انجام است و در پروژه‌های متعددی که برای آن تعریف شده در حال تکمیل است.

هدایت نقدینگی و کاهش هزینه‌ها

برخلاف تصور عامه که فکر می‌کنند تورم و گرانیِ همراه با آن به نفع تولید کننده است، زیرا کالاها را با قیمت بالاتر به مصرف کننده می‌فروشد، باید گفت تورم، ضد تولید است. تورم هزینه‌های تولید را بالا می‌برد، قیمت تمام شده را افزایش می‌دهد و به همان میزان باعث کاهش تقاضا برای کالاهای تولیدی می‌شود. بنابراین، بدون کنترل تورم، دستیابی به یک رشد اقتصادی مطلوب و پایدار، امری دشوار است. سیاست‌های دولت در راستای ساماندهی بودجه، جلوگیری از کسری، کنترل نقدینگی و کاهش تورم به زیر ۱۰ درصد پیش‌نیاز این رشد اقتصادی است. موضوع مهم دیگر، اما هدایت نقدینگی به سمت تولید است. رشد نقدینگی در اقتصاد کشور امری غیر قابل انکار است، اما کنترل و هدایت آن از مهمترین چالش‌های مدیران و سیاستگذاران اقتصادی است. این‌که رشد نقدینگی روندی قابل قبول داشته باشد و بتوان آن را به سمت رونق تولید هدایت کرد، امری است که می‌تواند پیامدهای مثبتی از نظر رشد اقتصادی، افزایش اشتغال و کاهش تورم در بر داشته باشد.

از برنامه تا اجرا

دکتر علی سعدوندی، اقتصاددان

برنامه‌ای که وزیر امور اقتصادی و دارایی به عنوان نقشه راه اقتصادی دولت سیزدهم ارائه کرده به نظر می‌رسد کلی گویی است اما باید توجه داشت داشتن برنامه (حتی برنامه تکراری) بهتر از بی‌برنامگی است، از این رو برای گام اول این اقدام دولت را مثبت تلقی می‌کنم. برداشت عمومی جامعه این است که دولت برنامه اقتصادی ندارد و رونمایی از این برنامه اقتصادی یک گام رو به جلوست اما انتظار می‌رفت برای تدوین برنامه مهم اقتصادی آن هم برای دو سال کشور از کارشناسان که با جامعه در ارتباط هستند نیز نظرخواهی می‌شد. در یکی از بخش‌های اصلی این نقشه راه اقتصادی بحث تقویت صندوق توسعه ملی مطرح شده اما نگاهی به عملکرد این صندوق نشان می‌دهد این سیاست‌ها شکست خورده‌اند. سیاستی که قرار بود بخشی از درآمد حاصل از فروش نفت به این صندوق واریز شود اما عملکرد این صندوق نشان داد منابع در برخی موارد درست تخصیص نمی‌یابد. به نظر می‌رسد دهه ۴۰ و ۶۰ بودجه ارزی از بودجه ریالی جدا شود و این مساله مشکل قانونی هم ندارد. به این صورت که تخصیص ارزی باشد و اعداد ریالی اما این رویکرد که وام ارزی به شرکت‌ها داده شود موجب بیماری هلندی خواهد شد و مشکل اقتصاد کشور را حل نخواهد کرد. در نقشه راه اقتصادی دولت نیز موضوع بورس برجسته نیست در حالی که باید اصلاح جدی صورت بگیرد و از ابزارهای به روز در سازمان بورس استفاده شود. در کشورهایی که اقتصاد باثباتی دارند تلاش شده نوسان بازارهای مختلف از طریق ابزارهای مشتقات پوشش ریسک شوند. این در حالی است که در طرح اخیر اقتصادی رونمایی شده کنترل نوسانات نرخ ارز مورد توجه قرار گرفته و تجربه سال‌های گذشته نشان می‌دهد این سیاست‌ها شکست خورده است. نکته مثبتی که در بسته اقتصادی دولت مشاهده می‌شود این است که قرار است به منظور کاهش تقاضای ارز از پیمان‌های پولی دوجانبه استفاده شود. موضوعی که در طول سال‌ها و دولت‌های گذشته خیلی به آن توجه نمی‌شد و حتی در شرایط تحریم نیز کسی سراغ این موضوع نرفت. هرچند گفته می‌شود دولت بارها سراغ این موضوع رفته اما نتیجه نگرفته اما اگر دولت اهتمام جدی روی این موضوع داشت حداقل با روسیه و چین این موضوع اجرا می‌شد اما شواهد نشان می‌دهد جدیتی در این زمینه وجود نداشت. از سوی دیگر باید تاکید کنم هنوز همبستگی اقتصادی در دولت سیزدهم مشاهده نمی‌شود، به این دلیل که آقای خاندوزی وزیر امور اقتصادی و دارایی به درستی به موضوع قرعه‌کشی خودرو اشاره می‌کند و تاکید دارد این روند قیمت گذاری بر بازار بورس نیز تاثیر گذاشته است اما در مقابل برخی با ارائه گزارش‌های غیر واقعی سعی بر حفظ این قیمت‌ها دارند. سوالی که مطرح است این که دولت به منظور کنترل بازار ارز و یکی از معیارهای کنترل نرخ تورم قرار است چه ابزارهایی را به کار بگیرد؟ اگر قرار باشد از منابع ارزی متعلق به عموم مردم این اتفاق بیفتد بستگی به موضوع تحریم‌ها و لغو تحریم‌ها دارد و اگر قرار است با رویه فعلی این کار انجام شود پاسخ جدی به آن داده نشده است. مساله بعدی مربوط به نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی است که هنوز سیاست خود را اعلام نکرده است.

نقشه راه اقتصادی و ۳ ناترازی

دکتر وحید شقاقی شهری، رئیس دانشکده اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس

برای کنترل و مهار تورم و نقدینگی و ایجاد رونق تولید دولت باید سه ناترازی موجود در اقتصاد را حل و فصل کند. ناترازی بودجه‌ای، بانکی و تجاری سه مشکل عمده اقتصاد ایران هستند و تا زمانی که این سه معضل عمده برطرف نشود، ما نمی‌توانیم انتظار بهبود در اوضاع اقتصادی را داشته باشیم. از سویی برای اصلاح این سه نظام، نیازمند اتخاذ تصمیمات سخت و جراحی‌های عمیق اقتصادی هستیم، همچنین اصلاح وضعیت اقتصادی کشور نیاز به پیش‌بینی‌پذیر کردن اقتصاد و تامین امنیت سرمایه‌گذاری دارد که در حال حاضر این دو موضوع در اقتصاد ایران به هیچ عنوان وجود ندارد، بنابراین برای اصلاح وضعیت اقتصادی باید اسباب و لوازم این کار نیز فراهم شود تا بعد از آن انتظار داشت که چیزی تغییر پیدا کند. همچنین باید توجه داشت وضعیت موسسات پولی و اعتباری و بانک‌های خصوصی و دولتی به صورت مستمر باید تحت نظارت باشند تا از خلق پول‌هایی که گفته شده توسط نظام بانکی انجام می‌شود تحت کنترل در بیاید.

دولت‌های مختلف نیز برای خود برنامه اقتصادی تعیین کردند، مانند برنامه تحول اقتصادی دولت احمدی‌نژاد، یا قانون رفع موانع تولید در دولت روحانی و برنامه رشد اقتصادی ضد تورمی دولت جدید، اینها تماما برنامه‌های اقتصادی هستند که طی این سال‌ها تدوین شده است. نکته مهم این است که ما برنامه اقتصادی کم نداریم، بسیاری از برنامه‌ها در قفسه‌ها طی سالیان متمادی خاک خوردند و به نوعی تنها بر روی کاغذ مانده‌اند، اما این‌که چرا این برنامه‌ها به مرحله اجرا در نیامده‌اند، سوال مهمی است که دولت باید به آن پاسخ دهد، بنابراین تدوین برنامه اقتصادی و عدم اجرای آن نیاز به یک آسیب‌شناسی دقیق دارند، اگر چنین کاری صورت نگیرد، این احتمال وجود دارد که برنامه اقتصادی دولت سیزدهمین نیز به سرنوشت اجرای برنامه‌های اقتصادی دولت‌های قبل دچار شود. قطعا برای تدوین مانیفست اقتصادی یک دولت حداقل باید نظرات نخبگان اقتصادی گرفته می‌شد. این‌که با عجله یک برنامه تدوین شود بدون آن‌که صاحبنظران اقتصادی و اساتید دانشگاه خبر داشته باشند، چنین برنامه‌ای رونمایی می‌شود، بدون شک این برنامه جامع نخواهد بود، بنابراین نیاز است نظرات نخبگان اقتصادی در تدوین این برنامه‌ها لحاظ شود تا برنامه اقتصادی از پختگی لازم برخوردار شود. تدوین نقشه راه اقتصادی کشور نیاز به بیان جزئیات در همه ابعاد و وجوه دارد. چنین نقشه‌ای الزاماتی از جمله تعیین منابع مالی برای اجرای طرح‌ها و برنامه‌هایی دارد که برای رشد اقتصادی لازم است، اما این‌که ما برنامه و راهکارهایی ارائه دهیم بدون این‌که منابع مالی را مشخص کنیم، قطعا چنین چیزی نمی‌شود و باید معلوم شود منابع مالی دولت برای اجرای این طرح اقتصادی از کجا تامین خواهد شد. تمامی چالش‌هایی که برای اقتصاد ایران در کلیات این نقشه راه آمده، در چهار سال قابل اصلاح نیست، بنابراین دولت باید اقداماتی را که می‌خواهد انجام دهد، اولویت‌بندی و دسته‌بندی کند و بر اساس مهم‌ترین اولویت‌ها اقدام کند، همچنین تقسیم کار دستگاه مختلف در این نقشه‌راه عنوان نشده که این موضوع یک نقص جدی است، بنابراین تا زمانی که جزئیات اعلام نشود، عملا این برنامه قابل اجرا نیست و نتیجه‌ای نیز در بر نخواهد داشت.

تصمیمات اقتصادی مبتنی بر اضطرار باشد

دکترحسین راغفر، عضو هیات علمی دانشگاه الزهرا(س)

در دهه اول انقلاب و در سال‌های جنگ تحمیلی کل درآمد ارزی کشور هفت میلیارد دلار بود که سه میلیارد دلار آن به عنوان کالاهای اساسی بین مردم توزیع می‌شد و با چهار میلیارد دلار جنگ و جامعه را اداره می‌کردند. چطور می‌شود اکنون با ۸۰ میلیارد دلار تجارت برای اداره کشور کم می‌آوریم. فولاد مبارکه اصفهان و چند کارخانه فولادی دیگر با صرفه‌جویی در تخصیص ارز در زمان جنگ توسعه یافت و این‌که گفته می‌شود در آن زمان استثنا بوده، این‌طور نیست. باید توجه داشت شکل جنگ، پس از جنگ تغییر کرد. در آن زمان جنگ به صورت نظامی بود و اکنون فشار اقتصادی تحمیل می‌شود. بررسی‌ها نشان می‌دهد در سال ۹۶ حدود ۲۰ میلیارد دلار ارز از کشور خارج شده که به نظر می‌رسد این موارد باید مورد توجه وزیر امور اقتصادی و دارایی برای اجرای اهداف خود باشد. در زمان جنگ برخی افراد می‌کوشیدند شرایط را عادی جلوه دهند، اکنون نیز در همین تلاش هستند تا بگویند وضعیت عادی است و باید واردات انجام شود. اما باید توجه داشت کشوری که تولید نداشته باشد، دوام زیادی نخواهد داشت. قطعا این سخن را شنیده‌اید که یك قطعه تولیدی در کشور دیگر، ارزان‌تر از تولید داخل است و توجیه اقتصادی با واردات است. مشخصا همین افراد به جای این‌که پیشنهاد دهند هزینه تولید در کشور کاهش یابد، به دنبال حذف تولید و افزایش واردات هستند که از این بخش قبلا ضربات زیادی به اقتصاد ایران وارد شد. موضوعی که وزیر امور اقتصادی و دارایی باید توجه داشته باشد، این است که به عنوان یکی از اعضای اصلی تیم اقتصادی دولت، دیگر اعضا را قانع کند ارز حاصل از منابع زیرزمینی مانند نفت و گاز متعلق به همه مردم است و دولت باید از این درآمد فاصله بگیرد، در مقابل این درآمد برای بخش‌های توسعه‌ای در کشور سرمایه‌گذاری شود که این کار علاوه‌بر ایجاد اشتغال، مانع خروج ارز از کشور خواهد شد. از سوی دیگر دولت باید درآمدهای مالیاتی خود را گسترش دهد و نباید به منابع زیرزمینی نگاه درآمدی داشته باشد. متاسفانه در سال‌های گذشته شاهد این موضوع بوده‌ایم که از منابع حاصل از فروش نفت خودروی لوکس وارد شده که این موضوع جای تامل دارد. اگر این پول‌ها در زیرساخت‌های کشور که اکنون تشنه سرمایه‌گذاری ارزی هستند، صرف می‌شد؛ نه‌تنها مشکل ارزی وجود نداشت، بلکه مشکل بیکاری و معیشت تا این حد نگران‌کننده نبود. به نظر می‌رسد دولت سیزدهم باید تعارف را کنار بگذارد و صراحتا بیان کند خود مسؤول واردات و تامین کالاهای اساسی است. اما متاسفانه برخی سودجویان با ارائه آدرس غلط قصد دارند ارز را از دولت دریافت کنند تا به سودشان بیافزایند. به نظر می‌رسد دولت در اجرای سیاست اقتصادی باید وزارتخانه‌های دیگر را هم همراه کند. خلاصه پیشنهاد بنده به وزیر امور اقتصادی و دارایی این است اگر دولت بنا دارد واردات محصولات لوکس هم انجام شود، با ارز حاصل از صادرات این اتفاق صورت گیرد. ضمن این‌که باید توجه داشت شرایط کشور در زمان پس از جنگ هم عادی نبود، اما این عادی‌سازی باعث شد وضعیت فعلی اقتصاد را شاهد باشیم.